

PROGRAMA
afereță examenului de admitere la stagiu
în vederea obținerii calității de expert contabil,
sesiunea 2016

1. CONTABILITATE

Capitolul I

CONTABILITATE ȘI RAPORTARE FINANCIARĂ CONFORME
REGLEMENTĂRILOR NAȚIONALE

- I. Contabilitatea și raportarea financiară a entităților economice:**
- 1. Obligații care revin, potrivit legii, persoanelor juridice, pe linia organizării și conducerii contabilității.**
- 2. Aria de aplicare a OMFP nr. 1.802/2014, moneda de raportare și criteriile de mărime (aria de aplicare, moneda de raportare, calculul și analiza criteriilor de mărime și stabilirea obligațiilor de raportare financiară).**
- 3. Obiectivul situațiilor financiare.**
- 4. Utilizatorii situațiilor financiare. Caracteristicile calitative ale situațiilor financiare anuale.**
- 5. Elementele situațiilor financiare (active, datorii, capitaluri proprii, cheltuieli, venituri, fluxuri de numerar).**
- 6. Formatul și conținutul situațiilor financiare anuale pentru diferitele categorii de entități în funcție de criteriile de mărime (bilanț, cont de profit și pierdere, situația fluxurilor de trezorerie, situația variației capitalului propriu, note la situațiile financiare anuale).**
- 7. Principiile contabile generale. Reguli generale privind recunoașterea și evaluarea.**
- 8. Contabilitatea activelor imobilizate (definiții, delimitări, recunoaștere și scoatere din evidență, sistemul de conturi, evaluarea inițială, cheltuieli ulterioare, evaluarea la data bilanțului, amortizarea, ajustările pentru depreciere, reevaluarea imobilizărilor corporale, cedarea și casarea, imobilizări corporale utilizate în baza contractelor de leasing, tratamente contabile aferente imobilizărilor necorporale, imobilizărilor corporale, investițiilor imobiliare, activelor biologice de natura imobilizărilor corporale, activelor corporale de explorare și evaluare a resurselor minerale, transferuri între diferite categorii de active, active primite prin transfer de la clienți, imobilizări financiare, cerințe de prezentări de informații).**
- 9. Contabilitatea activelor circulante (definiții, delimitări, recunoaștere și scoaterea din evidență, sistemul de conturi, evaluarea inițială, evaluarea la data bilanțului, evaluarea la ieșire, tratamente contabile pentru diferitele categorii de stocuri, pentru investițiile financiare pe termen scurt și pentru casa și conturile la bănci, transferuri între diferite categorii de active și cerințe de prezentări de informații).**
- 10. Contabilitatea terților (definiții, delimitări, sistemul de conturi, contabilitatea decontărilor cu clienții, furnizorii, asigurările și protecția socială, bugetul statului și fondurile speciale, debitorii și creditorii diverși, contabilitatea decontărilor în cadrul grupului, în cadrul unității și a operațiilor de participație, contabilitatea datoriilor financiare pe termen scurt, ajustările pentru deprecierea creanțelor, contabilitatea cheltuielilor și a veniturilor în avans,, cerințe de prezentări de informații).**

11. **Contabilitatea subvențiilor și a certificatelor verzi** (recunoașterea subvențiilor, recunoașterea veniturilor din subvențiile aferente activelor, recunoașterea veniturilor din subvențiile aferente veniturilor, subvențiile nemonetare la valoarea justă, rambursări de subvenții, înregistrarea dreptului de a primi certificate verzi, primirea certificatelor, achiziția înainte de termenele legale, evaluarea în bilanț, vânzarea certificatelor verzi, anularea certificatelor verzi, certificate verzi a căror tranzacționare a fost amânată, cerințe de prezentări de informații).
 12. **Contabilitatea capitalurilor** (definiții, delimitări, sistemul de conturi, contabilitatea capitalului social, contabilitatea primelor și rezervelor, contabilitatea rezultatului reportat și a rezultatului exercițiului, inclusiv corectarea erorilor contabile, repartizarea profitului, contabilitatea datoriilor financiare pe termen lung, contabilitatea provizioanelor, datoriilor și activelor contingente (definiții, delimitări și recunoaștere, evaluare, delimitarea provizioane-datorii contingente, delimitarea active-active contingente, utilizarea provizioanelor, categorii de provizioane, rambursarea provizioanelor, prezentări de informații).
 13. **Contabilitatea veniturilor și cheltuielilor** (recunoaștere, evaluare, sistemul de conturi, tratamente contabile aferente diferitelor categorii de venituri (venituri din vânzarea bunurilor, venituri din prestări de servicii, venituri chirii și redevențe, venituri din dobânzi și dividende, alte venituri).
 14. **Contabilitatea elementelor extrabilanțiere** (delimitări, structuri, angajamente acordate și primite, operații în afara bilanțului, active și datorii contingente).
 15. **Întocmirea și prezentarea situațiilor financiare individuale** (delimitări, stabilirea balanței conturilor înainte de inventariere, inventarierea generală, operații de regularizare, evenimente ulterioare datei bilanțului, modificări de politici contabile și modificări în estimări, balanța conturilor după inventariere, determinarea rezultatului exercițiului, impozitarea profitului, distribuirea profitului, informații și tranzacții privind părțile legate, redactarea și prezentarea situațiilor financiare, analiza financiară și interpretarea situațiilor financiare, raportul administratorilor, auditarea sau verificarea situațiilor financiare anuale, aprobarea, semnarea și publicarea situațiilor financiare anuale).
 16. **Raportul asupra plăților către Guverne.**
 17. **Întocmirea și prezentarea situațiilor financiare consolidate** (domeniul de aplicare al situațiilor financiare anuale consolidate și al rapoartelor consolidate, obligația de a întocmi situații financiare anuale consolidate, excepții de la obligația de consolidare, proceduri de consolidare, eliminare tranzacții dintre entitățile grupului, data situațiilor financiare anuale consolidate, politici contabile și metode de evaluare, entități asociate și entități controlate în comun, trecerea de la metoda consolidării proporționale la metoda punerii în echivalență, exercitarea influenței semnificative, exercitarea controlului comun, metoda punerii în echivalență pentru entitățile asociate și entitățile controlate în comun, situații financiare anuale folosite pentru aplicarea metodei punerii în echivalență, pierderi din depreciere, conversia la cursul de închidere și alte aspecte privind fondul comercial, notele explicative la situațiile financiare anuale consolidate, raportul consolidat al administratorilor).
 18. **Raportul consolidat asupra plăților către Guverne.**
- II. Contabilitate de gestiune:**
1. **Calculul costului** (clasificarea costurilor, pierderile, producția în curs de execuție, repartizarea costurilor indirecte, imputarea rațională, costurile îndatorării).
 2. **Sistemul conturilor de gestiune.**
 3. **Raportarea internă a informației din contabilitatea de gestiune.**

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea contabilității nr. 82/1991*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 18 iunie 2008, cu modificările și completările ulterioare.
2. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.963 din 30 decembrie 2014, cu modificările și completările ulterioare.
3. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 123 din 28 ianuarie 2016 privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice - Monitorul Oficial al României nr.81 din 04 februarie 2016.*
4. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.861/2009 pentru aprobarea Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 704 din 20 octombrie 2009.
5. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr.2634 din 05 noiembrie 2015 privind documentele financiar contabile*, publicat în Monitorul Oficial al României nr.910 din 9 decembrie 2015.
6. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.826/2003 pentru aprobarea Precizărilor privind unele măsuri referitoare la organizarea și conducerea contabilității de gestiune*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 23 din 12 ianuarie 2004.
7. *Ghid de aplicare a Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice 1802/2014*, Editura CECCAR, 2016.
8. ****, Standardul profesional nr. 21: Misiunea de ținere a contabilității, întocmirea și prezentarea situațiilor financiare*, ediția a IV-a, revizuită și adăugită, Editura CECCAR, București, 2011.
9. ****, Standardul profesional nr. 22: Misiunea de examinare a contabilității, întocmirea, semnarea și prezentarea situațiilor financiare*, ediția a IV-a, revizuită și actualizată, Editura CECCAR, București, 2011.

Capitolul II

ASPECTE PRIVIND APLICAREA STANDARDELOR INTERNAȚIONALE DE RAPORTARE FINANCIARĂ

- I. Cadrul general conceptual de raportare financiară elaborat de IASB (Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate):**
 1. Scop.
 2. Obiectivul, utilitatea și limitările raportării financiare cu scop general.
 3. Informații privind resursele economice ale unei entități raportoare privind pretențiile ridicate față de entitate și privind modificările resurselor și pretențiilor.
 - 3.1. Resurse economice și pretenții.
 - 3.2. Modificări ale resurselor economice și pretențiilor (performanța financiară reflectată de contabilitatea de angajamente, performanța financiară reflectată de fluxurile de trezorerie anterioare, modificări ale resurselor economice și pretențiilor care nu rezultă din performanța financiară).

4. Caracteristicile calitative ale informațiilor financiare utile:
 - 4.1. Caracteristici calitative fundamentale (relevanța și pragul de semnificație, reprezentarea exactă).
 - 4.2. Caracteristici calitative amplificatoare (comparabilitatea, verificabilitatea, oportunitatea, inteligibilitatea).
 - 4.3. Constrângeri ce țin de cost asupra raportării financiare utile.
5. Ipotezele de bază (continuitatea activității).
6. Elementele situațiilor financiare:
 - 6.1. Poziția financiară (active, datorii, capitaluri proprii).
 - 6.2. Performanța (venituri, cheltuieli, ajustări pentru menținerea capitalului).
7. Recunoașterea elementelor în situațiile financiare:
 - 7.1. Probabilitatea realizării unor beneficii economice viitoare și fiabilitatea evaluării.
 - 7.2. Recunoașterea activelor și datoriilor.
 - 7.3. Recunoașterea veniturilor și cheltuielilor.
8. Evaluarea elementelor din situațiile financiare (definiția evaluării, costul istoric, costul curent, valoarea realizabilă (de decontare), valoarea actualizată).
9. Conceptele de capital, menținere a capitalului și determinare a profitului.

II. Prezentarea situațiilor financiare (IAS 1):

1. Obiectiv și domeniu de aplicare.
2. Definiții (situații financiare cu scop general, imposibilitatea aplicării, standarde internaționale de raportare financiară, semnificativ, note, alte elemente ale rezultatului global, proprietari, profit sau pierdere, ajustări din reclasificare, rezultatul global total).
3. Scopul situațiilor financiare.
4. Setul complet de situații financiare.
5. Caracteristicile generale (prezentarea fidelă și conformitatea cu IFRS-urile, continuitatea activității, contabilitatea de angajamente, pragul de semnificație și agregarea, compensarea, frecvența raportării, informații comparative, consecvența prezentării).
6. Identificarea situațiilor financiare.
7. Situația poziției financiare (informații ce trebuie prezentate în situația poziției financiare, distincția activ circulant/imobilizat și respectiv datorie curentă / pe termen lung, informații care trebuie prezentate fie în situația poziției financiare, fie în note).
8. Situația rezultatului global (informații care trebuie prezentate în secțiunea de profit sau pierdere sau în situația profitului sau pierderii informații care trebuie prezentate în secțiunea alte elemente ale rezultatului global, profitul sau pierderea aferent(ă) perioadei, alte elemente ale rezultatului global aferente perioadei, informații care trebuie prezentate fie în situația (situațiile) profitului sau pierderii și a altor elemente ale rezultatului global, fie în note).
9. Situația modificărilor capitalurilor proprii (informații care trebuie prezentate în situația modificărilor capitalurilor proprii, informații care trebuie prezentate fie în situația modificărilor capitalurilor proprii, fie în note).

10. Note (structură, prezentarea politicilor contabile, surse ale incertitudinii estimărilor, capital, alte prezentări de informații).

III. Situația fluxurilor de trezorerie (IAS 7):

1. Obiectiv și domeniu de aplicare.
2. Beneficii ale informațiilor referitoare la fluxurile de trezorerie.
3. Definiții (numerarul, echivalentele de numerar, fluxurile de trezorerie, activitățile de exploatare, activitățile de investiții, activitățile de finanțare).
4. Prezentarea unei situații a fluxurilor de trezorerie.
5. Raportarea fluxurilor de trezorerie din activități de exploatare.
6. Raportarea fluxurilor din activități de investiții și de finanțare.
7. Raportarea fluxurilor de trezorerie pe o bază netă.
8. Fluxuri de trezorerie în valută.
9. Dobânzi și dividende.
10. Impozite pe profit.
11. Investiții în filiale, entități asociate și asocieri în participație.
12. Modificări ale participațiilor în capitalurile proprii ale filialelor și ale altor întreprinderi.
13. Alte tranzacții decât cele în numerar.
14. Componente ale numerarului și ale echivalentelor de numerar.
15. Alte prezentări de informații.

IV. Politici contabile conforme Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS):

1. Recunoașterea/derecunoașterea, evaluarea și prezentarea în situațiile financiare a informațiilor privind activele (IAS 16, IAS 36, IAS 2, IFRS 5, IAS 40, IFRIC 1, IFRIC 20).
2. Recunoașterea, evaluarea și prezentarea informațiilor privind provizioanele, datoriile contingente și activele contingente (IAS 37, IFRIC 1, IFRIC 5, IFRIC 6, IFRIC 21).
3. Recunoașterea, evaluarea și prezentarea informațiilor privind veniturile (IAS 18, IFRS 15).
4. Clasificarea și prezentarea în situațiile financiare a informațiilor privind contractele de leasing (IAS 17, SIC 15, SIC 27, IFRIC 4).
5. Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori (IAS 8).
6. Subvenții (IAS 20).
7. Costul îndatorării (IAS 23).
8. Agricultură (IAS 41).

BIBLIOGRAFIE:

1. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 907/2005 privind aprobarea categoriilor de persoane juridice care aplică reglementări contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, respectiv reglementări contabile conforme cu directivele europene*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 597 din 11 iulie 2005, cu modificările și completările ulterioare.
2. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.121/2006 privind aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 602 din 12 iulie 2006, cu modificările și completările ulterioare.
3. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 881/2012 privind aplicarea de către societățile comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 424 din 26 iunie 2012, cu modificările și completările ulterioare.
4. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.286/2012 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, aplicabile societăților comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 687 și 687 bis din 04 aprilie 2012, cu modificările și completările ulterioare.
5. ****, Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS®) – Norme oficiale emise la 1 ianuarie 2015, Partea A, Cadrul general conceptual și dispoziții*, Editura CECCAR, București, 2015, pp. A19-A49, , A215-A235, A675-A730, A731-A771, A773-A787, A789-A803, A805-A823, A877-A901, A903-A923, A977-A987, A1011-A1019, A1175-A1227, A1229-1251, A1327-A1350, A1351-A1365, A1367-A1373, A1387-A1395, A1397-A1403, A1405-A1409, A1473-1480, A1481-A1487, A1497-A1500, A1505-A1510.

Capitolul III

ASPECTE PRIVIND CONTABILITATEA INSTITUȚIILOR PUBLICE

1. Fundamente privind organizarea contabilității instituțiilor publice (principiile bugetare, ordonatorii de credite, clasificția bugetară, principiile contabile, planul de conturi).
2. Forma și conținutul situațiilor financiare anuale. Etapele întocmirii și prezentării situațiilor financiare.
3. Contabilitatea finanțării bugetare (etapele finanțării bugetare, finanțarea din sursele bugetului de stat, din sursele bugetelor locale, din sursele bugetelor fondurilor speciale, din fonduri cu destinație specială, finanțarea din venituri proprii).
4. Contabilitatea activelor necurente/fixe (definiție, tipologie, delimitarea bunuri care aparțin domeniului public al statului și al unităților administrativ-teritoriale – bunuri care aparțin domeniului privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale, sistemul de conturi, evaluarea inițială, cheltuieli ulterioare, evaluarea la ieșire, evaluarea la data bilanțului, amortizarea, ajustările pentru depreciere, reevaluarea, tratamente contabile specifice activelor fixe necorporale, corporale, financiare).
5. Contabilitatea activelor curente/circulante (definiție, tipologie, sistemul de conturi, evaluarea inițială, evaluarea la ieșire, evaluarea la data bilanțului, ajustări pentru depreciere, tratamente contabile specifice stocurilor, creanțelor, investițiilor financiare pe termen scurt, trezoreriei).

6. Contabilitatea datoriilor (definiție, tipologie, sistemul de conturi, evaluarea inițială, evaluarea la momentul decontării, evaluarea la data bilanțului, tratamente contabile specifice decontărilor cu furnizorii, salariații, protecția socială, bugetul statului, creditorii, decontărilor între instituții, tratamente contabile specifice provizioanelor).
7. Contabilitatea capitalurilor proprii (definiție, tipologie, sistemul de conturi, recunoașterea și evaluarea elementelor de capitaluri proprii, tratamente contabile specifice fondurilor, rezervelor din reevaluare, rezultatului patrimonial, rezultatului reportat).
8. Contabilitatea veniturilor și cheltuielilor (definiție, tipologie, sistemul de conturi, recunoaștere în contabilitate, tratamente contabile specifice veniturilor și cheltuielilor operaționale, financiare, extraordinare).

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 597 din 13 august 2002, cu modificările și completările ulterioare.
2. *Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 618 din 18 iulie 2006, cu modificările și completările ulterioare.
3. *Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 448 din 24 noiembrie 1998, cu modificările și completările ulterioare.
4. Ordonanța Guvernului nr. 81/2003 privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 624 din 31 august 2003, cu modificările și completările ulterioare, aprobată prin Legea nr.493/2003.
5. Normele metodologice privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1792/2002, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.37 din 23 ianuarie 2003, cu modificările și completările ulterioare.
6. Normele metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.917/2005 publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.186 și 1.186 bis din 29 decembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare.
7. Normele metodologice privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice aprobate prin Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 3.471/2008 publicat în Monitorul Oficial al României. Partea I, nr. 835 din 11 decembrie 2008, cu modificările și completările ulterioare.
8. Normele metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare trimestriale ale instituțiilor publice, precum și a unor raportări financiare lunare în anul 2009 aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 629/2009, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 242 și 242 bis din 10 aprilie 2009, cu modificările și completările ulterioare
9. Normele metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare ale instituțiilor publice la 31 decembrie 2015, pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.917/2005, precum și pentru modificarea și completarea altor norme metodologice în domeniul contabilității publice aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 82/2016, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 57 din 26 ianuarie 2016, cu completările ulterioare.

10. *Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 3471/2008 pentru aprobarea Normelor metodologice privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.835 din 11 decembrie 2008, cu completările ulterioare.
11. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 86/2016 pentru aprobarea normelor metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare ale instituțiilor publice la 31.12.2015 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituții publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia*, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.917/2005, precum și pentru modificarea și completarea altor norme metodologice în domeniul contabilității publice publicate în Monitorul Oficial, Partea I nr. 57 din 26 ianuarie 2016.
12. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1954 din 16 decembrie 2005 cu modificările și completările ulterioare pentru aprobarea clasificărilor indicatorilor privind finanțele publice în vigoare pentru anul 2016 disponibil la <http://www.mfinante.ro/clasificatii.html?pagina=domenii>.*
13. *Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil*, republicată în Monitorul Oficial al României nr. 505 din 15 iulie 2011, Partea I, cu modificările și completările ulterioare, Titlul VI – Proprietatea publică.

Capitolul IV

ASPECTE PRIVIND CONTABILITATEA INSTITUȚIILOR DE CREDIT

1. Structura sistemului bancar românesc (BNR – rolul și funcțiile băncii centrale, instituțiile de credit – activități specifice, instituțiile financiare nebankare – activități specifice).
2. Organizarea contabilității instituțiilor de credit (organizarea teritorială a instituțiilor de credit, principii contabile, planul de conturi).
3. Contabilitatea decontărilor intersedii (inrabancare) și între instituții de credit: definiții, tipologie, recunoașterea în contabilitate a tranzacțiilor și evenimentelor.
4. Contabilitatea operațiunilor de creditare a clientelei nonfinanciare și a depozitelor: definiții, tipologie, recunoașterea în contabilitate a tranzacțiilor și evenimentelor.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Ordinul BNR nr. 9/2010 privind aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară de către instituțiile de credit, ca bază a contabilității și pentru întocmirea de situații financiare anuale individuale, începând cu exercițiul financiar al anului 2012*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 535 din 30 iulie 2010.
2. *Ordinul BNR nr. 24/2010 pentru completarea Ordinului Băncii Naționale a României nr. 15/2009 privind întocmirea de către instituțiile de credit, în scop informativ, de situații financiare anuale individuale conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 834 din 13 decembrie 2010.
3. *Ordin BNR nr. 1/2013 pentru aprobarea Normelor metodologice privind întocmirea raportării contabile anuale pentru necesități de informații ale Ministerului Finanțelor Publice, aplicabile instituțiilor de credit*, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 93 din 14 februarie 2013, cu modificările și completările ulterioare.

4. *Ordinul BNR nr. 27/2010 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile instituțiilor de credit (Anexa 1 și Anexa 2), publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 890 și 890 bis din 30 decembrie 2010, cu modificările și completările ulterioare.*
5. *Regulament nr. 16/2012 privind clasificarea creditelor și utilizarea ajustărilor prudențiale de valoare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 865 din 20 decembrie 2012, cu modificările și completările ulterioare.*
6. *Ordinul BNR nr. 15/2012 privind raportarea situațiilor aferente aplicării Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 16/2012 privind clasificarea creditelor și plasamentelor, precum și determinarea și utilizarea ajustărilor prudențiale de valoare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 866 din 20 decembrie 2012, cu modificările ulterioare.*
7. *Ordonanță de urgență nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 1027 din 27 decembrie 2006, cu modificările și completările ulterioare.*
8. *Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 28 iunie 2004, cu modificările și completările ulterioare.*
9. ****, Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS®) – Norme oficiale emise la 1 ianuarie 2013, Partea A, Cadrul general conceptual și dispoziții, Editura CECCAR, București, 2013.*

2. FISCALITATE

I. Definirea și clasificarea impozitelor și taxelor. Principii ale fiscalității:

1. Principii și reguli bugetare.
2. Principiile dreptului fiscal definite de Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal.
3. Definirea și clasificarea impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale obligatorii.
4. Elementele impozitului.
5. Rata fiscalității.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, Titlul I: Dispoziții generale.*
2. *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 597 din 13 august 2002, cu modificările și completările ulterioare.*

II. Impozitul pe profit:

1. Sfera de cuprindere a impozitului. Contribuabilii și baza de impozitare.
2. Perioada impozabilă.
3. Cotele de impozitare.
4. Facilitățile fiscale acordate la stabilirea profitului impozabil.
5. Determinarea rezultatului impozabil (venituri impozabile, venituri neimpozabile, cheltuieli deductibile, cheltuieli nedeductibile, deduceri fiscale).

6. Plata impozitului și depunerea declarațiilor fiscale.
7. Declararea, reținerea și plata impozitului pe dividende.
8. Reorganizările, lichidările, alte transferuri de active și achiziții de titluri de participare.
9. Aspecte internaționale. Rezultatul fiscal al unui sediu permanent.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, Titlul II: Impozitul pe profit.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 1 / 2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 22 din 13 ianuarie 2016, cu modificările și completările ulterioare, Titlul II: Impozitul pe profit.

III. Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor:

1. Definiția microîntreprinderii.
2. Reguli de aplicare a sistemului de impunere pe veniturile microîntreprinderilor.
3. Baza impozabilă.
4. Cotele de impunere.
5. Plata impozitului și depunerea declarațiilor fiscale.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, Titlul III: Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 1 / 2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 22 din 13 ianuarie 2016, cu modificările și completările ulterioare, Titlul III: Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor.

IV. Impozitul pe venit:

1. Sfera de aplicare. Contribuabilii și baza de impozitare.
2. Perioada impozabilă.
3. Cotele de impozitare.
4. Impozitarea veniturilor din activități independente.
5. Impozitarea veniturilor din salarii și asimilate salariilor.
6. Impozitarea veniturilor din cedarea folosinței bunurilor.
7. Impozitarea veniturilor din investiții (dividende și dobânzi).
8. Impozitarea veniturilor din pensii.
9. Impozitarea veniturilor din activități agricole, silvicultură și piscicultură.
10. Impozitarea veniturilor din premii și din jocuri de noroc.
11. Impozitarea veniturilor din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal.

12. Impozitarea veniturilor din alte surse.
13. Determinarea venitului net anual impozabil și a impozitului pe venitul net anual impozabil.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, Titlul IV: Impozitul pe venit.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 1 / 2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 22 din 13 ianuarie 2016, cu modificările și completările ulterioare, Titlul IV: Impozitul pe venit.

V. Contribuțiile sociale obligatorii

1. Contribuabilii sistemelor de asigurări sociale.
2. Categoriile de venituri supuse contribuțiilor sociale obligatorii.
3. Baza de calcul al contribuțiilor sociale individuale și a celor datorate de angajatori, entități asimilate angajatorului și orice plătitor de venituri de natură salarială sau asimilate salariilor.
4. Cotele de contribuții sociale obligatorii.
5. Calculul, reținerea și virarea contribuțiilor sociale obligatorii.
6. Depunerea declarațiilor.

Bibliografie:

1. *Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, Titlul V Contribuții sociale obligatorii.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 1 / 2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 22 din 13 ianuarie 2016, cu modificările și completările ulterioare, Titlul V Contribuții sociale obligatorii.

VI. Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți și impozitul pe reprezentanțele firmelor străine înființate în România:

1. Sfera de cuprindere a impozitului.
2. Contribuabili.
3. Veniturile impozabile obținute din România de nerezidenți.
4. Scutiri de la impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți.
5. Cotele de impozitare.
6. Coroborarea prevederilor Codului fiscal cu cele ale convențiilor de evitare a dublei impuneri și ale legislației Uniunii Europene.
7. Certificatul de rezidență fiscală.
8. Certificatul de atestare a impozitului plătit în România de nerezidenți.

9. Stabilirea impozitului pe reprezentanțe – contribuabili, impozitul stabilit, termene de plată a impozitului și depunerea declarației fiscale.
10. Obligații declarative și de plată.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, Titlul VI: Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți și impozitul pe reprezentanțele firmelor străine înființate în România.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 1 / 2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 22 din 13 ianuarie 2016, cu modificările și completările ulterioare, Titlul VI: Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți și impozitul pe reprezentanțele firmelor străine înființate în România.
3. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 74/2012 pentru reglementarea unor aspecte privind rezidența fiscală în România a persoanelor fizice*, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 73 din 30 ianuarie 2012.

VII. Impozitele și taxele locale:

1. Impozitul și taxa pe clădiri.
2. Impozitul și taxa pe teren.
3. Impozitul pe mijloacele de transport.
4. Obligații declarative și de plată.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, Titlul IX: Impozite și taxe locale.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 1 / 2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 22 din 13 ianuarie 2016, cu modificările și completările ulterioare, Titlul IX: Impozite și taxe locale.

VIII. Impozitul pe construcții:

1. Contribuabili.
2. Baza impozabilă.
3. Plata impozitului și depunerea declarațiilor fiscale.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, Titlul X: Impozitul pe construcții.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 1 / 2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 22 din 13 ianuarie 2016, cu modificările și completările ulterioare, Titlul X: Impozitul pe construcții.

IX. Taxa pe valoarea adăugată:

1. Aplicarea teritorială.
2. Persoanele impozabile.
3. Operațiunile cuprinse în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată.
4. Locul operațiunilor cuprinse în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată.
5. Faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată.
6. Sistemul de TVA la încasare.
7. Baza de impozitare.
8. Cotele de taxă pe valoarea adăugată.
9. Regimul deducerilor.
10. Deducerea taxei pentru persoana impozabilă cu regim mixt și persoana parțial impozabilă.
11. Perioada fiscală.
12. Măsuri de simplificare.
13. Operațiunile scutite de taxa pe valoarea adăugată.
14. Înregistrarea în scopuri de taxa pe valoarea adăugată.
15. Documente și declarații specifice. Obligații de plată.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, Titlul VII: Taxa pe valoarea adăugată.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 1 / 2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 22 din 13 ianuarie 2016, cu modificările și completările ulterioare, Titlul VII: Taxa pe valoarea adăugată.

X. Accizele:

1. **Regimul accizelor armonizate:**- sfera de aplicare, faptul generator, eliberarea pentru consum, exigibilitatea, calculul accizelor, termenul de plată, plătitorii de accize regimul de antrepozitare fiscală, obligațiile plătitorilor de accize, scutirile și exceptările de la plata accizelor restituirile de accize.
2. **Alte produse accizabile**

Sfera de aplicare; calculul accizelor; plătitorii; exigibilitatea; termenul de plată; scutirile de la plata accizelor.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, Titlul VIII: Accize și alte taxe speciale.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 1 / 2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 22 din 13 ianuarie 2016, cu modificările și completările ulterioare, Titlul VIII: Accize și alte taxe speciale.

XI. Proceduri fiscale:

1. Procedura înregistrării fiscale:

- modalitățile de înregistrare fiscală;
- termenul de înregistrare fiscală;
- modificările ulterioare înregistrării fiscale;
- declararea și înregistrarea filialelor și sediilor secundare;

2. Procedura stabilirii și declarării impozitelor și taxelor:

- stabilirea creanțelor fiscale;
- depunerea declarațiilor fiscale;
- corectarea declarațiilor fiscale;
- forma și conținutul declarațiilor fiscale;
- prescripția dreptului de a stabili obligații fiscale;
- sarcina probei;
- estimarea bazei de impunere.

3. Plata impozitelor și taxelor:

- reguli privind efectuarea plății;
- scadența și termenele de plată;
- ordinea de stingere;
- compensarea și restituirea;
- creanțele fiscale accesorii în cazul plății cu întârziere a impozitelor și taxelor;
- prescripția dreptului de a efectua executarea silită;
- somația și titlul executoriu.

4. Procedura contestării actelor administrative fiscale:

- termenul și locul de depunere a contestației;
- forma și conținutul contestației;
- suspendarea procedurii de soluționare a contestației;
- suspendarea executării actului administrativ fiscal.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 207/2015 privind Codul de Procedura Fiscală*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 547 din 23 iulie 2015, cu modificările și completările ulterioare.

3. DREPT

I. Regimul juridic privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale:

1. Caracterul general al conceptului de „profesionist” potrivit art. 3 din Noul Cod civil și corelarea acestuia cu noțiunea de întreprindere.
2. Condițiile necesare înregistrării și autorizării celor trei forme de organizare a activităților economice desfășurate de către persoane fizice: persoana fizică autorizată, întreprinderea individuală, întreprinderea familială.
3. Regimul juridic al persoanei fizice autorizate, al întreprinderii individuale și al întreprinderii familiale.
4. Patrimoniul de afecțiune și patrimoniul profesional individual, în temeiul Noului Cod civil și al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare.

II. Societatea cu personalitate juridică reglementată de Legea nr. 31/1990 – una dintre formele societare prevăzute și de Noul Cod civil în Capitolul VII din Titlul IX al Cărții V:

1. Contractul de societate – condiții de fond și de formă; forme societare.
2. Societatea reprezintă o persoană juridică de naționalitate română; capacitatea juridică și atributele de identificare a societăților: firmă, emblemă, sediu etc.
3. Obligațiile sociale – modul în care asociații, acționarii răspund pentru aceste obligații sociale.

III. Constituirea și înmatricularea societăților cu personalitate juridică reglementate de Legea nr. 31/1990:

1. Actul constitutiv – mențiuni; condiții de fond și condiții de formă.
2. Capitalul social subscris și vărsat în faza constituirii. Evaluarea aportului în natură, răspunderea fondatorilor și a primilor membri ai consiliului de administrație, respectiv a directoratului și a consiliului de supraveghere pentru subscrierea capitalului social, existența capitalului vărsat. Mijloace de verificare a capitalului vărsat și asigurarea integrității acestuia.
3. Acțiunile și părțile sociale – caracterizare și mod de transmitere. Drepturile și obligațiile deținătorilor de acțiuni și părți sociale. Situația acțiunilor nominative și a părților sociale care nu au fost integral achitate (nu s-au efectuat vărsăminte).
4. Formalități specifice pentru constituirea societății pe acțiuni prin subscriere publică.
5. Înmatricularea societăților în registrul comerțului și efectele înmatriculării.
6. Efectele încălcării cerințelor legale de constituire a societăților cu personalitate juridică.

IV. Funcționarea societăților cu personalitate juridică reglementate de Legea nr. 31/1990:

1. **Reguli comune privind funcționarea societăților cu personalitate juridică:**
 - Regimul juridic al aporturilor la capitalul social;

- Regimul juridic al dividendelor;
- Rezervele societății: categorii de rezerve, modul de constituire a rezervelor;
- Obligațiile și răspunderea administratorilor societăților cu personalitate juridică reglementate de Legea nr. 31/1990.

2. Funcționarea societăților pe acțiuni:

- Adunările generale ale acționarilor (AGA): feluri, moduri de convocare, atribuții, adoptarea hotărârilor, anularea hotărârilor AGA;
- Administrarea societăților pe acțiuni: sistemul unitar (consiliul de administrație și directorii); sistemul dualist (directoratul și consiliul de supraveghere); reguli comune de administrare a acestor societăți;
- Auditul financiar și auditul intern;
- Regimul juridic al acțiunilor;
- Regimul juridic al obligațiunilor.

3. Funcționarea societăților cu răspundere limitată (SRL):

- Regimul juridic al părților sociale emise de SRL;
- Conducerea, administrarea și controlul societăților cu răspundere limitată (SRL);
- Societatea cu răspundere limitată cu unic asociat – particularități.

4. Modificarea actului constitutiv al societăților cu personalitate juridică reglementate de Legea nr. 31/1990:

- Dispoziții comune de modificare a actului constitutiv;
- Modificarea societăților: schimbarea denumirii, a sediului, a formei societare, înființarea de sucursale, puncte de lucru etc.;
- Modificarea structurii interne a societăților: excluderea și retragerea asociaților; revocarea administratorilor;
- Modificarea capitalului social: reducerea capitalului social; majorarea capitalului social.

V. Reorganizarea societăților cu personalitate juridică reglementate de Legea nr. 31/1990:

1. Fuziunea societăților (prin contopire și prin absorbție) – efectele fuziunii.
2. Fuziunea transfrontalieră.
3. Divizarea societăților cu personalitate juridică – efectele divizării.
4. Restructurări interne. Transformarea societăților cu personalitate juridică.

VI. Dizolvarea și lichidarea societăților cu personalitate juridică reglementate de Legea nr. 31/1990:

1. Cauzele de dizolvare (comune, speciale). Efectele dizolvării.
2. Lichidarea societăților cu personalitate juridică. Numirea lichidatorilor.
3. Stabilirea situației patrimoniului – mijloace de valorificare a bunurilor – mijloace de stabilire a creditorilor și ordinea de plată a acestora.

VII. Grupurile de interes economic:

1. Noțiunea și caracteristicile grupului de interes economic.
2. Constituirea grupului de interes economic.
3. Funcționarea și modificarea grupului de interes economic.
4. Dizolvarea, lichidarea și aplicarea procedurii reglementată de Legea nr. 85/2014 asupra grupului de interes economic.
5. Grupurile europene de interes economic.

VIII. Obligațiile profesionale ale persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități economice:

1. Înregistrarea în registrul comerțului. Răspunderea pentru neefectuarea înregistrării.
2. Constituirea fondului de comerț. Operațiuni asupra fondului de comerț.
3. Desfășurarea activităților economice cu respectarea regulilor concurenței loiale.

IX. Procedura insolvenței:

1. Categoriile de debitori cărora li se aplică procedura generală și simplificată a insolvenței.
2. Insolvența – condiție esențială pentru aplicarea procedurii.
3. Participanții la procedura insolvenței: atribuțiile instanței de judecată, ale judecătorului sindic, ale adunării creditorilor, ale administratorului judiciar și special, ale lichidatorului.
4. Efectele patrimoniale ale hotărârii de deschidere a procedurii.
5. Planul de reorganizare.
6. Lichidarea judiciară – falimentul.
7. Răspunderea organelor de conducere ale debitorului.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 287/2009 privind Codul civil*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 15 iulie 2011, cu modificările ulterioare.
2. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 328 din 25 aprilie 2008, cu modificările și completările ulterioare.
3. *Legea societăților nr. 31/1990*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.066 din 17 noiembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare.
4. *Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 04 februarie 1998, cu modificările și completările ulterioare.
5. *Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 25 iunie 2014, cu modificările și completările ulterioare.
6. *Legea nr. 297/2004 privind piața de capital*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571 din 29 iunie 2004, cu modificările și completările ulterioare.

7. *Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 279 din 21 aprilie 2003, cu modificările și completările ulterioare.
8. *Hotărârea Guvernului nr. 187/2007 privind procedurile de informare, consultare și alte modalități de implicare a angajaților în activitatea societății europene*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 161 din 07 martie 2007.
9. *Legea nr. 217/2005 privind constituirea, organizarea și funcționarea comitetului european de întreprindere*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 889 din 15 decembrie 2011.
10. *Ordonanța Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 13 din 08 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare.
11. *Legea nr.152/2015 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul înregistrării în registrul comerțului*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.519 din 13 iulie 2015.
12. *Ordonanța Guvernului nr. 57/2002, privind cercetarea științifică și tehnologică*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.643 din 30 august 2002, cu modificările și completările ulterioare, Secțiunea a 2-a.

4. AUDIT

I. Fundamente conceptuale privind auditul

1. Auditul: concept, elemente fundamentale, obiectiv
2. Tipologia auditului: audit intern, audit statutar, audit financiar
3. Principiile fundamentale ale eticii profesionale:
4. Cerințe etice cu privire la auditul statutar
5. Independența în audit

II. Reglementări în auditul statutar

III. Coordonate fundamentale privind auditul statutar:

1. Riscul de audit: definiție, componente
2. Pragul de semnificație în audit: definiție, mod de determinare
3. Probele de audit: definiție, rol, caracteristici
4. Proceduri de audit

IV. Coordonate fundamentale privind misiunea de audit statutar

1. Scrisoarea de misiune: rol, conținut
2. Planificarea unui audit al situațiilor financiare:rol, componente
3. Documentația de audit: definiție, rol, dosarul de audit
4. Identificarea și evaluarea riscurilor de denaturare semnificativă prin înțelegerea entității și a mediului său
5. Raportul de audit: rol, structură, tipologia opiniei

IV. Misiuni de asigurare, misiuni de revizuire și servicii conexe

V. Controlul calității în auditul statutar

BIBLIOGRAFIE:

1. IAASB, Manual de Reglementări Internaționale de Control al Calității, Audit, Revizuire, Alte servicii de Asigurare și Servicii Conexe, vol I, vol. II, III, traducere CAFR, ediția 2014, București.
2. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/1999 privind activitatea de audit financiar*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 598 din 22 august 2003, cu modificările și completările ulterioare.
3. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2008 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și supravegherea în interes public a profesiei contabile*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 481 din 30 iunie 2008, aprobată cu modificări prin Legea nr. 278/2008, cu modificările și completările ulterioare;
4. Regulamentul (UE) NR. 537/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind cerințe specifice referitoare la auditul statutar al entităților de interes public și de abrogare a Deciziei 2005/909/CE a Comisiei, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L158/77 din 27 mai 2014.
5. Directiva 2014/56/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 de modificare a Directivei 2006/43/CE privind auditul legal al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare consolidate, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L158/196 din 27 mai 2014.
6. *Legea societăților nr. 31/1990*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1066 din 17 noiembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare.
7. *Legea contabilității nr. 82/1991*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 18 iunie 2008, cu modificările și completările ulterioare.
8. *Ordonanța Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 13 din 08 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare.
9. ***, *Codul etic național al profesioniștilor contabili*, revizuit și actualizat.

5. EVALUAREA ECONOMICĂ ȘI FINANCIARĂ A ÎNTREPRINDERILOR

I. Evaluarea economică și financiară a întreprinderilor: concept și reguli cu caracter general:

1. Definiție, necesitate și esența evaluării ; clasificarea evaluărilor.
2. Bilanțul contabil – punct de pornire; bilanțul economic – instrument de calcul pentru efectuarea unei evaluări.
3. Valoare și preț; diferitele tipuri de valori folosite în evaluare.

II. Diagnosticul de evaluare – sursa de obținere a tuturor elementelor și informațiilor necesare evaluării unei întreprinderi:

1. Diagnosticul juridic.
2. Diagnosticul comercial.
3. Diagnosticul tehnic, tehnologic și de exploatare.

4. Diagnosticul de organizare, management și resurse umane.
5. Diagnosticul financiar-contabil.
6. Sinteza diagnosticelor.

III. Componentele fundamentale ale unei evaluări de întreprindere:

1. Metodologia determinării Activului Net Corijat (ANC).
2. Metodologia determinării capacității beneficiare (CB).
3. Metode de determinare a ratei de capitalizare, fructificare sau de actualizare.

IV. Abordarea patrimonială în evaluarea întreprinderilor:

1. Conceptul de evaluare patrimonială a întreprinderii.
2. Valorile patrimoniale (valoarea contabilă, valoarea reală sau valoarea matematică, valoarea activului net reevaluat, valoarea de reconstituire sau valoarea capitalurilor permanente necesare exploatării, activul net de lichidare, valoarea substanțială).
3. Limitele valorilor patrimoniale.

V. Abordări bazate pe performanțele financiare ale întreprinderii:

1. Conceptul de evaluare bazată pe performanțele financiare; elemente de calcul.
2. Metode de evaluare bazate pe capitalizarea veniturilor.
3. Metode de evaluare bazate pe fluxurile de trezorerie ale întreprinderii.

VI. Abordări bazate atât pe patrimoniu, cât și pe performanțele financiare (metode combinate):

1. Conceptul de evaluare prin metode combinate.
2. Metode bazate pe ponderarea între o valoare patrimonială și una prin rentabilitate.
3. Metode bazate pe asocierea la valoarea patrimonială a valorii părții „invizibile” a întreprinderii (metode bazate pe goodwill).
4. Remunerarea valorii substanțiale brute.
5. Remunerarea capitalurilor permanente necesare exploatării.

VII. Abordări bazate pe comparații.

VIII. Metode bursiere de evaluare a întreprinderilor.

IX. Evaluarea valorilor mobiliare:

1. Evaluarea titlurilor cotate.
2. Evaluarea titlurilor necotate.
3. Evaluarea altor instrumente financiare.

BIBLIOGRAFIE:

1. Toma Marin, *Inițiere în evaluarea întreprinderilor, Ediția a IV-a, revizuită și adăugită*, Editura CECCAR, București, 2011.
2. ***, *Standardul profesional nr. 37: Misiunea de evaluare a întreprinderii*, Editura CECCAR, București, 2011.

6. DOCTRINA ȘI DEONTOLOGIA PROFESIEI CONTABILE

- I. **Profesia contabilă: definiție, concept și structură.**
- II. **Reglementarea profesiei contabile.**
- III. **Rolul profesiei contabile pentru dezvoltarea economiei.**
- IV. **Rolul profesiei contabile pentru apărarea interesului public.**
- V. **Organizarea profesiei contabile în România.**
- VI. **Standarde și reglementări contabile.**
- VII. **Necesitatea și rolul organismelor profesionale.**
- VIII. **Etica în profesia contabilă; principiile fundamentale ale eticii în profesia contabilă.**
- IX. **Organizarea și funcționarea CECCAR.**

BIBLIOGRAFIE:

1. *Ordonanța Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 13 din 08 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare.
2. *Regulamentul de organizare și funcționare a Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România nr. 1/1995*, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 601 din 12 august 2008, cu modificările și completările ulterioare.
3. ****, Codul etic național al profesioniștilor contabili*, revizuit și actualizat.

7. EXPERTIZĂ CONTABILĂ

- I. **Conceptul de expertiză contabilă** (cadru de referință, definiție, norme de comportament profesional specifice misiunilor privind expertizele contabile: independența expertului contabil, competența expertului contabil, calitatea expertizelor contabile, secretul profesional și confidențialitatea expertului contabil, acceptarea expertizelor contabile, responsabilitatea efectuării expertizelor contabile).
- II. **Expertiza contabilă judiciară** (obiectivele expertizei contabile judiciare; reguli procedurale privind expertiza contabilă judiciară: numirea experților contabili, elementele pe care organul îndreptățit să dispună efectuarea expertizei judiciare le stabilește în încheierea de ședință sau în ordonanță, stabilirea onorariului, plata onorariului și decontarea altor cheltuieli cuvenite expertului, contractarea și programarea expertizelor contabile, documentarea lucrărilor privind expertizele contabile, conținutul raportului de expertiză, semnarea, obținerea vizei auditului de calitate și depunerea raportului de expertiză; valorificarea expertizelor contabile).
- III. **Expertiza contabilă extrajudiciară.**
- IV. **Calitatea de expert contabil.**
- V. **Exercitarea profesiei de expert contabil.**
- VI. **Răspunderile expertului contabil.**

VII. Deontologia expertului contabil (principii fundamentale: integritate, obiectivitate, competență profesională și prudență, confidențialitate, conduită profesională; conflicte de interese, alte opinii, cadouri și ospitalitate, independență).

BIBLIOGRAFIE:

1. *Ordonanța Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 13 din 08 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare.
2. *Regulamentul de organizare și funcționare a Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al C.E.C.C.A.R. nr. 1/1995*, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 601 din 12 august 2008, cu modificările și completările ulterioare.
3. *Regulamentul privind auditul de calitate în domeniul serviciilor contabile, revizuit și actualizat.*
4. *Regulamentul de organizare și funcționare a comisiilor de disciplină de pe lângă consiliile filialelor și Consiliul Superior al Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, revizuit și actualizat.*
5. *Ordonanța Guvernului nr. 2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 26 din 25 ianuarie 2000, aprobată prin Legea nr. 156/2002, cu modificările și completările ulterioare.
6. *Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010, cu modificările și completările ulterioare.*
7. *Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 10 aprilie 2015, capitolele referitoare la expertiză.
8. *Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2010, cu modificările și completările ulterioare;*
9. *Legea nr.287/2009 privind Codul civil, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 15 iulie 2011, cu modificările ulterioare.*
10. *Procedura privind întocmirea, actualizarea și comunicarea către Ministerul Justiției – Serviciul profesii juridice conexe a „Listelor experților contabili pe specializări”* (publicată și pe site-ul CECCAR, <http://www.ceccar.ro>).
11. ****, Standardul profesional nr. 35: Expertizele contabile*, ediția a VI-a, revizuită și actualizată, Editura CECCAR, București, 2014.
12. ****, Codul etic național al profesioniștilor contabili*, revizuit și actualizat, Secțiunile 100-150 și Secțiunile 210-291.